

ת"פ (באר שבע) 11002-07-20 - מדינת ישראל נ' פלוני

ת"פ (באר-שבע) 11002-07-20 - מדינת ישראל נ' פלונישלום באר-שבע

ת"פ (באר-שבע) 11002-07-20

מדינת ישראל

נגד

פלוני

ע"י ב"כ עו"ד יוסף אלנסרה

בית משפט השלום בבאר-שבע

[10.07.2024]

כבוד השופטת אחינעם צוריאל

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע בהכרעת הדין מיום 2.4.24 במיוחס לו בכתב האישום המתוקן בביצוע עבירה של פגיעה כשעברין מזוין לפי ס' 335(א)(1) לחוק העונשין תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").
2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, הנאשם והמתלונן אחים. ביום 23.5.20 בשעות הערב, בשיג הסמוך לביתם של הנאשם והמתלונן, פצע הנאשם את המתלונן בכך שהיכה מספר פעמים בראשו באמצעות פטיש. במעשיו גרם הנאשם למתלונן חמישה חתכים בראשו.
3. בהכרעת הדין קבעתי כי יש לבכר את גרסת המתלונן שנתמכה בעדותו של אחיו ובתעודה הרפואית, על פני גרסת הנאשם, אשר עדותו הותירה רושם בלתי מהימן. עוד קבעתי כי גרסת הנאשם לפיה המתלונן אחז בסכין ואף הניפה לעברו אינה מתיישבת עם השכל הישר, שכן הנאשם יצא ללא כל חבלה. אף מחדלו של הנאשם בכך שלא המציא את הסכין לידי היחידה החוקרת על אף שנותר בזירה לאחר האירוע, פוגע במהימנות גרסתו. בבחינת למעלה מן הצורך קבעתי כי אף לו הייתי מאמצת את גרסת הנאשם לפיה המתלונן אחז בסכין, גרסתו אינה עולה לכדי סייג ההגנה העצמית, שכן לא עמד בששת התנאים המצטברים, אשר נקבעו בפסיקה, לתחולת הסייג. ראיות לעונש

4. כראייה לעונש הגישה המאשימה את רישומו הפלילי של הנאשם הכולל הרשעה בהחזקת סכין, המאוחרת לאירוע מושא כתב האישום. כמו כן הפנתה המאשימה לתמונות החבלה והתעודה הרפואית, ממנה עולה כי בראשו של הנאשם חמישה חתכים אשר נסגרו בסיכות לאחר ניקוי וחיטוי. מוצגים אלו הוגשו כראיות במהלך פרשת התביעה. מטעם ההגנה הוגש סיכום מידע רפואי של הנאשם.

תמצית טיעוני הצדדים

5. המאשימה בטיעוניה עמדה על הפגיעה בערכים המוגנים, בזכותו של המתלונן לחיים, בשלמות גופו, ובתחושת הביטחון שלו. נטען כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים משמעותית, נוכח החבלות שנגרמו למתלונן, הרקע לאירוע ודחיית טענתו של הנאשם כי פעל מתוך הגנה עצמית, וכן הנזק הפוטנציאלי מתקיפה באמצעות פטיש בראשו של המתלונן, שתוצאותיה עלולות להיות קטלניות. משכך, עתרה המאשימה למתחם ענישה הנע בין 20 ל-40 חודשי מאסר בפועל. בשים לב לכך שהנאשם לא הביע חרטה, בחר לנהל את משפטו ואף שב והסתבך בפלילים והורשע בעבירת אלימות, עתרה המאשימה לגזור על הנאשם עונש המצוי בחלקו הבינוני-נמוך של המתחם, בצירוף ענישה נלווית.

6. ב"כ הנאשם בטיעוניה עמד על כך שהנאשם נעדר עבר פלילי, בן 30, נשוי ואב לשישה ילדים בגילאי 8 חודשים עד 6 שנים. עוד נטען כי הנאשם סובל מאסתמה ונוטל טיפול תרופתי קבוע. אשר למערכת היחסים עם המתלונן, נטען כי על אף שהנאשם והמתלונן מתגוררים בסמיכות, מאז ביצוע העבירה, לפני ארבע שנים, לא היו אירועים נוספים ביניהם. כמו כן נמסר כי הנאשם ניסה ליזום "סולחה" עם המתלונן בתיווך אחיו הבכור, אך המתלונן סירב. אמנם טענתו של הנאשם להגנה עצמית נדחתה אך צוין כי חודש עובר לאירוע מושא כתב האישום, המתלונן איים על הנאשם, תקף אותו ואף גרם נזק לרכושו. נוכח כל האמור, עתרה ההגנה לענישה צופת פני עתיד בצירוף פיצוי למתלונן.

דברי הנאשם

7. בדבריו לבית המשפט חזר הנאשם על דברי בא כוחו, הביע את רצונו ל"סולחה" עם המתלונן, וציין כי מאז האירוע מושא כתב האישום לא היו בינו לבין המתלונן אירועים נוספים על אף שפוגש בו כל יום.

דיון והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

8. מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נקבע בהתאם לעקרון ההלימה, ולפיו נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג העונש המוטל עליו ומידתו. ביישום עקרון ההלימה וקביעת מתחם העונש במקרה קונקרטי יתחשב בית המשפט בשלושת אלה: הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנהוגה ונסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

9. הערכים החברתיים שנפגעו ממעשיו של הנאשם הם שלמות הגוף והנפש, וההגנה על זכותו של אדם לכבוד, לשלווה ולביטחון אישי. בית המשפט העליון שב וקבעבשורה ארוכה של פסקי דין כי יש להטיל ענישה הולמת על כל המעז להרים יד על זולתו, שכן האלימות פשטה בחברתנו ונראה כי מכרסמת בה כל חלקה טובה. יפים דבריו של כבוד השופט ג'ובראן בע"פ 7878/09 מדינת ישראל נ' פלוני (3.8.2010):

"תופעה נוראה זו של אלימות קשה וחסרת רחמים אשר פשתה בארצנו כאש בשדה קוצים מחייבת את כל הגורמים לתת ידם למלחמת חורמה. האלימות מכרסמת ביסודות חברתנו, ועלינו להשיב מלחמה כנגד אלו הנוטלים חרות לפעול באלימות כלפי הזולת. במסגרת מלחמה זו שומה על בתי המשפט להכביד את הענישה על עבריינים אלו. "חברתנו הפכה להיות חברה אלימה, ותרומתו של בית-המשפט למלחמה באלימות היא בהטלת עונשים ראויים" (ע"פ 5753/04 מדינת ישראל נ' רייכמן), שישקפו ערכים של תגמול והרתעה".

10. בע"פ 2037/13 מחאגנה נ' מדינת ישראל (26.06.13) הדגיש בית משפט העליון את החומרה שבישוב סכסוכים בכוח הזרוע ואת תפקידו של בית המשפט במאבק באלימות הפושה בחברה הישראלית, וקבע:

"בית משפט זה לא יגלה סובלנות כלפי אלימות מכל סוג שהוא, שהפכה, לצערנו, לשגרת יום-יום בבתי המשפט בעניינים של מה בכך: "על התנהגות מסוג זה יש להגיב ביד קשה, ואם לא כך ננהג, תשתלט האלימות על כל תחומי חיינו. אכן, בתי המשפט התריעו, ולאחרונה אף ביתר שאת כנגד נגע האלימות. אולם, הגיעה השעה לעשות מעשה, ובראש וראשונה, להבהיר בדרך הענישה לעבריינים בכוח, ואפילו צעירים הם, כי המענה לאלימות תהיה כליאה ממושכת, ולתקופות מאסר שעלולות להיות משמעותיות. עם זאת, אין כוונתי לומר שיש לזנוח כליל שיקולים של שיקום העברייני, ובמיוחד אם הוא קטין, אולם המציאות בה אנו חיים מציאות חירום היא, ועל כן שיקולים מסוג זה הינם שניים במעלה, וקודמים להם שיקולי גמול והרתעה" (ע"פ 3562/05 פלוני נ' מדינת ישראל).

11. ואף מהעת האחרונה, ראו רע"פ 6817/22 אשר פריג' נ' מדינת ישראל (18.10.2022):

"בית משפט זה שב והתריע לא אחת מפני התפשטות האלימות במרחב הציבורי, ועמד על הצורך בענישה מוחשית מאחורי סורג ובריח למיגור תופעות מעין אלו...בדרך זו יש לילך אף בענייננו. במסגרת סכסוך שכנים מתמשך ביחס למקומות חניה, המבקש דקר את המתלונן בכף ידו באמצעות סכין וגרם לו לחבלות וחתכים. מעשי המבקש היו עלולים להסב לו נזק חמור ומשמעותי יותר. מעשים אלו דורשים ענישה הולמת ומרתיעה המבהירה כי סכסוכים אינם באים לפתרונם בדרך של אלימות. סופה של התנהלות אלימה שכזו, בגין ענין של מה בכך, ראוי שיהיה עונש משמעותי של מאסר בפועל".

12. בבחינת הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה נתתי דעתי לכך שהנאשם בגין ויכוח של מה בכך, לאחר שהמתלונן כיבה את האש שהדליק הנאשם בשיג, הצטייד בפטיש והכה את אחיו, המתלונן, בראשו. קשה להפריז בחומרת האלימות בה נקט הנאשם כלפי המתלונן. מדובר בתקיפה באמצעות פטיש, נשק קר ומסוכן, אל עבר ראשו של המתלונן. בכל רגע נתון היתה לנאשם הזדמנות לחדול ממעשיו, אך הוא היכה במתלונן בראשו באמצעות הפטיש חמש פעמים, פעם אחר פעם.

13. מדובר, על פניו, באירוע ספונטני אשר לא תוכנן מבעוד מועד אלא התלקח והסלים, לאחר שהמתלונן כיבה את האש. יחד עם זאת, הנאשם לא תקף את המתלונן מיד, אלא עזב את המקום וחזר לאחר מספר דקות כאשר הוא מצויד בפטיש. הנזק שנגרם למתלונן כולל חמישה חתכים מדממים. המתלונן נזקק לטיפול רפואי, והחתכים נסגרו בסיכות לאחר ניקוי וחיטוי. לא ניתן להתעלם אף מפוטנציאל הנזק שעלול היה להיות חמור שבעתיים. מכות בראשו של אדם באמצעות חפץ חד עלולות לגרום לנזק בלתי הפיך ואף קטלני.
14. עוד יש ליתן את הדעת לסכסוך בין האחים שעמד ברקע לאירועים. כחודש עובר לאירוע מושא כתב האישום, איים המתלונן על הנאשם, הכה בידו באמצעות מוט ברזל ושבר את חלונות ביתו. בגין אירועים אלו הורשע המתלונן ונגזר דינו.
15. נוכח כל האמור לעיל, סבורתני כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים הינה משמעותית. מדיניות הענישה הנהוגה
16. המאשימה בטיעוניה הפנתה לפסיקה שחלקה אינה עולה בקנה אחד עם המתחם לו עתרה, ומנגד ההגנה הפנתה לעפ"ג 45251-04-21 כליפה נ' מדינת ישראל (8.2.23), שם הקל בית המשפט המחוזי בעונשו של הנאשם, ביטל את עונש המאסר והסתפק בהטלת של"צ, וזאת נוכח הליך שיקומי משמעותי הכולל טיפול בהתמכרויות אותו עבר הנאשם, ומשהעבירה בוצעה על רקע התמכרותו.
17. נקודת המוצא בקביעת העונש הראוי למעשיו של הנאשם היא העונש שקבע המחוקק בעבירה בה הורשע הנאשם, והוא שש שנות מאסר. מנעד הענישה בעבירה בה הורשע הנאשם רחב, וכולל, על דרך הכלל, ענישה מוחשית בדמות מאסר בפועל. מטבע הדברים, אין מקרה אחד דומה למשנהו והענישה נגזרת מן הנסיבות הקונקרטיות בהן בוצעה העבירה וטיב החבלות שנגרמו למתלונן. להלן פסיקה שיש בה כדי להצביע על הענישה הנוהגת במקרים דומים:
- א. רע"פ 5955/23 שמשון נ' מדינת ישראל (14.8.23) - המערער תקף את אביו של גרושתו על רקע סכסוך ביניהם, היכה בראשו מספר פעמים ונמלט מהמקום כאשר הותיר אותו ספוג בדם. כתוצאה ממעשיו נגרמו למתלונן חתכים בגולגולת, המטומה בכף היד, חתכים בפנים, חתך בתנוך שמאל, וחתך באוזן ימין. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה הנע בין 10 ל-24 חודשי מאסר, וגזר עליו 12 חודשי מאסר בפועל. ערעור המבקש לבית המשפט המחוזי נדחה ואף נדחתה בקשת רשות ערעור שהוגשה לבית המשפט העליון.

- ב. רע"פ 3230/21 מחמוד עדילה נ' מדינת ישראל (13.5.21) - המערער הורשע על פי הודאתו בעבירת פציעה כשהעבריי מוזין בצוותא, איומים וקשירת קשר לביצוע עוון. המערער יצא יחד עם קבוצה לאתר את המתלונן, כשחברי הקבוצה מצוידים באלה וצינור ברזל. כתוצאה מהתקיפה, נגרם למתלונן חתך גדול בקרקפת והוא נחבל בידו השמאלית ובצווארו. בית-משפט השלום קבע מתחם הנע בין 12 ל-36 חודשי מאסר. נוכח העדר עבר פלילי ונכונות לקחת חלק בהליך טיפולי, נגזרו על המערער 12 חודשי מאסר. ערעורו לבית-המשפט המחוזי נדחה, וכך גם בקשת רשות ערעור לבית-המשפט העליון.
- ג. רע"פ 9157/20 גרוסברג נ' מדינת ישראל (3.1.21) - המבקש שפך על המתלונן נוזל הנחזה לאקונומיקה ותקף אותו באגרופים תוך שימוש באגרופן ברזל על רקע ריב בין השניים. בעקבות כך נגרמו למתלונן חבלות של ממש בדמות נפיחות באף ומאחורי אוזן שמאל, חתך מעל אפו, שטף דם בעין שמאל וכוויה בדרגה 1 בלחי שמאל. בית המשפט קבע מתחם הנע בין 12 ל-30 חודשי מאסר בפועל, והוטלו עליו בסופו של יום 12 חודשי מאסר בפועל. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה ובקשת רשות ערעור שהוגשה לבית המשפט העליון נדחתה גם כן.
- ד. רע"פ 6817/22 אשר פריג' נ' מדינת ישראל (18.10.22) - הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של פציעה כשהעבריי מוזין ובהחזקת סכין. במסגרת סכסוך חניה מתמשך בין המבקש למתלונן, הנאשם דקר את המתלונן באמצעות סכין עם להב באורך 17 ס"מ בכף ידו. למתלונן נגרמו חבלות וחתכים בכף ידו אשר נתפרה בבית החולים. בית המשפט קבע מתחם הנע בין 10 ל-24 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל בצירוף ענישה נלווית. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה ובקשת רשות ערעור שהוגשה לבית המשפט העליון נדחתה גם כן.
- ה. עפ"ג 47828-10-19 מדינת ישראל נ' פלוני (5.2.20) - הנאשם הורשע על פי הודאתו בפציעה כשהעבריי מוזין, לאחר שתקף את המתלונן במוט קשיח, על רקע סכסוך בין המשפחות, חנק אותו והלם בו עם המוט בכל גופו, איים כי ירצח אותו והמשיך להלום בו גם כששכב על הרצפה זב דם. למתלונן נגרמו חבלות בראשו והוא נזקק לטיפול רפואי בבית חולים. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה הנע בין 8 ל - 20 חודשי מאסר וגזר על הנאשם 500 שעות של"צ תוך חריגה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום. בית המשפט המחוזי בבאר שבע קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש, קבע כי העבירה מחייבת הטלת עונש מאסר בפועל, והשית על הנאשם 8 חודשי מאסר בפועל, בצירוף ענישה נלווית.
- ו. ת"פ (רמלה) 61134-04-21 מדינת ישראל נ' עבד אל כרים אלחורטי (7.5.24) - הנאשם הורשע במסגרת הסדר טיעון בביצוע עבירות איומים ופציעה כשהעבריי מוזין. על רקע ויכוח בין שני אחים, הנאשם פצע את המתלונן באמצעות חפץ הנחזה להיות סכין, למתלונן נגרמו חבלות בדמות חתך מעל האוזן וכן חתך עמוק באזור הצוואר. בית המשפט קבע מתחם הנע בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל, ובסופו של יום גזר על הנאשם 20 חודשי מאסר בפועל. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי על חומרת העונש טרם נדון.
18. מכל המקובץ לעיל, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם את מעשי הנאשם נע בין 10 ל-28 חודשי מאסר בפועל בצירוף ענישה נלווית.

בחינת הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה

19. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם לחומרא או לקולא. הנאשם לא נטל חלק בהליך שיקומי. לאחר מתן הכרעת הדין, עתר ב"כ הנאשם להפנותו לשירות המבחן, אך משהנאשם לא נטל אחריות למעשיו, כפר במיוחס לו וניהל את ההליך עד תום, לא מצאתי כי יש מקום להפנותו לשירות המבחן, שכן ראש וראשית לכל הליך שיקומי היא נטילת אחריות והפנמת הפסול שבמעשים. אוסיף ואציין כי הן במהלך פרשת ההגנה והן בדבריו האחרונים של הנאשם לבית המשפט טרם גזר הדין, לא מצא הנאשם להביע צער או אמפתיה כלפי המתלונן, למעט הבעת רצון לקיומה של "סולחה" בין הצדדים.

20. הנאשם כפר במיוחס לו ואין לזקוף זאת לחובתו. עם זאת, אין הוא זכאי להקלה לה זוכה נאשם שהודה, לקח אחריות וחסך זמן שיפוטי.

21. הנאשם כבן 30, נשוי, ולו שישה ילדים בגילאים שבין 8 חודשים עד 6 שנים. אמנם לא הוצגו אסמכתאות אשר למצבה הכלכלי של המשפחה, אך משהנאשם הוא המפרנס העיקרי, נתתי דעתי אף לפגיעה של העונש בנאשם ובמשפחתו, ולנזק שעלול להיגרם לפרנסת המשפחה מהטלת ענישה מוחשית.

22. במועד ביצוע העבירה היה הנאשם נעדר עבר פלילי. יחד עם זאת, כשנה לאחר הגשת כתב האישום הורשע

הנאשם בעבירה של החזקת סכין, אשר בוצעה לאחר האירוע מושא ההליך דנן. נראה כי הגשת כתב האישום לא הרתיעה את הנאשם מלשוב ולהסתבך בפלילים, ומשום כך יש לתת את הדעת אף לשיקולי הרתעת היחיד.

23. כמו כן יש ליתן את הדעת לשיקולי הרתעת הרבים. חברה שומרת חוק אינה יכולה להשלים עם אלימות מכל סוג שהוא בתוך התא המשפחתי ומחוצה לו או לגלות כלפיה סובלנות או סלחנות. לטעמי, אין כל ערך ברטוריקה המגנה אלימות כאשר אינה מגובה בענישה מרתיעה.

24. נוכח כל האמור לעיל, מצאתי כי יש למקם את עונשו של הנאשם בשליש התחתון של המתחם, ובנוסף להשית עליו עיצום כספי, בדמות פיצוי לנפגע העבירה. מעשיו של הנאשם מחייבים פיצוי הולם, שיהיה בו משום הכרה בנזק הנפשי שנגרם לנפגע העבירה. אחת התכליות של רכיב הפיצוי הוא "יסוד של היטהרות לעבריין עצמו, שחיובו בפיצוי לטובת הנפגע עשוי לתרום לשיקומו" (ע"פ 8745/08 פלוני נ' מדינת ישראל ואח'). הפיצוי הינו עונש חינוכי משלים, שיש בו כדי לסייע לנאשם להפנים את אחריותו לנזקים שגרם.

סוף דבר

25. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים כמפורט לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 14 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו בהתאם לרישומי שב"ס.

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 3 חודשים.

המאסר המותנה יופעל אם תוך תקופה של שלוש שנים מהיום יעבור הנאשם עבירת אלימות מסוג עוון.

ג. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים.

המאסר המותנה יופעל אם תוך תקופה של שלוש שנים מהיום יעבור הנאשם עבירת אלימות מסוג פשע.

ד. הנאשם ישלם פיצוי בסך של 5,000 ₪ למתלונן, ע"ת מספר 7. הפיצוי ישולם עד ליום 2.10.25.

את הפיצוי ניתן לשלם כעבור 3 ימים מהיום באחת מהדרכים הבאות:

· בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il

· מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון *****)

· במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בהצגת בשוברי תשלום).

זכות ערעור כחוק.

המזכירות תסגור את התיק.

ניתן היום, ד' תמוז תשפ"ד, 10 יולי 2024, בנוכחות הצדדים.